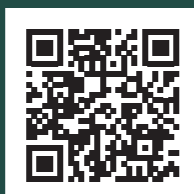

Fotografija sta ustvarjeni
z pomočjo umelne
inteligence, v partnerstvu z
Inštitutom «Jožef Stefan».

PODNEBNI KVIZ

RAZOGLJIČENJE
SLOVENSKEGA
ZDRAVSTVA

*ZDAJ.
JUTRI.
DO 2050.*

RAZOGLJIČENJE

SLOVENSKEGA
ZDRAVSTVA

ZDAJ.
JUTRI.
DO 2050.

1. KONFERENCA **ZDRAVSTVO PO ZELENI POTI**

3. 6. 2024,
BRDO PRI KRANJU

Podnebne spremembe predstavljajo vse večjo grožnjo za zdravje ljudi, saj povečujejo frekvenco in intenzivnost vročinskih valov ter onesnaženost zraka in s tem povezano višjo stopnjo umrljivosti. Prav tako spodbujajo širitev okužb, ki jih povzročajo patogeni, saj višje temperature zagotavljajo bolj ugodne razmere za njihov razvoj. **Breme bolezni zaradi podnebnih sprememb se iz leta v leto povečuje**, najbolj pa je obremenjujoče za starejše, za kronične bolnike, nosečnice, otroke in druge posebej ranljive skupine prebivalstva.

Globalni podnebni odtis zdravstvenega sektorja po drugi strani znaša kar 4,4 % svetovnih neto emisij. Če bi bilo svetovno zdravstvo država, bi bila peta največja onesnaževalka na svetu, ob tem pa emisije zdravstvenega varstva še naraščajo, zato je potrebno podnebni odtis zmanjševati ter zdravstvene sisteme hkrati prilagajati na novo podnebno realnost.

Konferenca Zdravstvo po zeleni poti je namenjena krepitvi sodelovanja zdravstvene in okoljske politike, iskanju inovativnih rešitev in oblikovanju novih strategij za boljše obvladovanje zdravstvenih tveganj, povezanih s podnebnimi spremembami. **Cilj je ustvariti bolj trajnostno in odporno zdravstveno infrastrukturo**, ki se bo sposobna soočiti s prihajajočimi izzivi, hkrati pa zaščititi naše zdravje. **Zdaj. Jutri. Do 2050.**

dr. Robert Golob,
predsednik vlade Republike Slovenije

dr. Valentina Prevolnik Rupel,
ministrca za zdravje

mag. Bojan Kumer,
minister za okolje, podnebje in energijo

PROGRAM

8:30 – 9:00	Registracija udeležencev
9.00 – 9.05	Izsek iz filma Temni pokrov sveta, Matevž Lenarčič

POZDRAVNI NAGOVORI:

9:05 – 9:30	– dr. Robert Golob , predsednik Vlade Republike Slovenije
	– dr. Valentina Prevolnik Rupel , ministrca za zdravje
	– mag. Bojan Kumer , minister za okolje, podnebje in energijo

ZDRAVSTVO PO ZELENI POTI DOMA IN V TUJINI

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dr. Maria Neira, direktorica oddelka za javno zdravje, okolje in družbene dejavnike zdravja pri Svetovni zdravstveni organizaciji WHO (video) ▪ dr. Dorota Jarosinska, vodja programa na Evropskem centru Svetovne zdravstvene organizacije za okolje in zdravje v Bonnu WHO
9:30 – 11:00	<ul style="list-style-type: none"> ▪ BLAŽENJE IN PRILAGAJANJE NA PODNEBNE SPREMEMBE V ZDRAVSTVU dr. Lučka Kajfež Bogataj, vodja Centra za biometeorologijo Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani ▪ AVSTRIJSKA STRATEGIJA ZA BREZOGLJIČNI ZDRAVSTVENI SISTEM dr. Ruperta Lichtenecker, vodja oddelka Kompetenčnega centra za podnebje in zdravje, Gesundheit Österreich ▪ NA POTI K TRAJNOSTNEMU ZDRAVSTVENEMU SISTEMU – DEJSTVA, IZKUŠNJE IN UKREPI Z NIZOZEMSKO dr. ir. Jan Carel Diehl, TU Delft

11:00 – 11:20	Odmor za kavo
---------------	---------------

GENERACIJSKI DIALOG O PODNEBNIH SPREMEMBAH:

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tomaž Gorenc, Inštitut za zdravje in okolje ▪ Katja Čič, International Youth Health Organization ▪ Tim Gregorčič, Mladinsko združenje za trajnostni razvoj ▪ dr. Natalia Ciobanu, PhD, THINKT
11.20 – 13.00	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dr. Boris Sučić, Center za energetska učinkovitost, Institut "Jožef Stefan" ▪ dr. Igor Pravst, Inštitut za nutricionistiko ▪ dr. Peter van den Hazel, INCHESS ▪ Simona Perčič, dr. med., Nacionalni inštitut za javno zdravje ▪ dr. Jonas Sonnenschein, Umanotera ▪ dr. Lučka Kajfež Bogataj, Center za biometeorologijo Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani ▪ dr. Metoda Dodič Fikfak, Klinični inštitut za medicino dela, prometa in športa UKC Ljubljana

13.00 – 13.15	Odmor za kavo
---------------	---------------

ZELENE PRAKSE ZA TRAJNOSTNO ZDRAVSTVO

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ENERGETSKA OBNOVA S SREDSTVI REACT-EU Denis Kegl, Univerzitetni rehabilitacijski inštitut Republike Slovenije Soča
13:15 – 14:15	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ZMANJŠANJE KOLIČIN ODPADNE HRANE ZA BOLJŠE ZDRAVJE Jaka Kranjc, Ekologi brez meja ▪ POTI DO ZDRAVJA S TRAJNOSTNO MOBILNOSTJO mag. Lilijana Madjar, Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije ▪ IMAMO SAMO 1 PLANET, A VELIKO POTI DO TRAJNOSTNEGA ZDRAVSTVA dr. Marjan Lep, LIFE IP CARE4CLIMATE

14:15 – 16:00	Zaključek konference in kosilo
---------------	--------------------------------

dr. Maria Neira,

direktorica oddelka za javno zdravje, okolje in družbene dejavnike zdravja pri Svetovni zdravstveni organizaciji WHO

Dr. Maria P. Neira je direktorica oddelka za okolje, podnebne spremembe in zdravje pri Svetovni zdravstveni organizaciji. Pred tem je bila podsekretarka za zdravje in predsednica španske agencije za varnost hrane. Svojo poklicno pot je začela kot medicinska koordinatorica v organizaciji Zdravniki brez meja (Médecins sans frontières). Več let je delala v različnih afriških državah med oboroženimi spopadi.

Po izobrazbi je zdravnica, v Parizu v Franciji se je specializirala za endokrinologijo in presnovne bolezni ter ima magisterij iz javnega zdravja in univerzitetno diplomu iz prehrane ljudi, pripravljenosti na epidemije in kriznega upravljanja. Med številnimi odlikovanji je prejela tudi priznanje »Ordre national du Mérite« francoske vlade in nagrado »izjemna ženska«, ki jo podeljuje španska kraljica Letizia. V začetku leta 2019 je bila uvrščena med 100 najvplivnejših političnih osebnosti na področju zdravja in podnebnih sprememb.

dr. Dorota Jarosińska,

vodja programa na Evropskem centru Svetovne zdravstvene organizacije za okolje in zdravje v Bonnu WHO

Dr. Dorota Jarosińska deluje na Evropskem centru WHO za okolje in zdravje v Nemčiji, kjer vodi program za okoljske izpostavljenosti in tveganja. Njeno delo zajema raznolik portfelj, ki pokriva številne zdravju pomembne okoljske in poklicne dejavnike, vključno z onesnaženostjo zraka, kemijsko varnostjo in hrupom.

Po izobrazbi je zdravnica in je doktorirala iz medicine na Inštitutu za medicino dela in okoljsko zdravje na Poljskem. Kot specialistka za javno zdravje ima več kot 24 let izkušenj na področju okoljskega zdravja na nacionalni in mednarodni ravni. Podiplomsko izobraževanje je vključevalo enoletni tečaj napredne okoljske sanitarne ureditve na Nizozemskem ter dveletno usposabljanje iz okoljske medicine za zdravnike na Poljskem. Bila je tudi štipendistka programa Fulbright na Nacionalnem inštitutu za okoljske zdravstvene vede v ZDA.

Preden se je leta 2014 pridružila WHO, je vodila prvo enoto za okoljsko medicino na Inštitutu za medicino dela in okoljsko zdravje na Poljskem in sodelovala v več strokovnih delovnih skupinah ter svetovalnih telesih v Evropski komisiji ter v procesu WHO za okolje in zdravje. Devet let je delala pri Evropski agenciji za okolje, kjer se je osredotočala na vidike zdravja in dobrega počutja ljudi. Je avtorica več znanstvenih člankov, prispevala je tudi k poročilom EEA, WHO in UNEP.

dr. Lučka Kajfež Bogataj,

vodja Centra za biometeorologijo Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani

Zdravstvo je pred dvema velikima izzivoma: za blaženje okoljskih problemov mora postati energetsko in snovno bolj učinkovito, po drugi strani pa mora že prisotnim spremembam okolja prilagoditi svoje aktivnosti. Gre za številna nova tveganja za zdravje: od ekstremnejših vremenskih stanj, slabše kakovosti zraka do povečanih tveganj za nalezljive bolezni.

Kot zaslužna profesorica sodeluje pri podiplomskem študiju na Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani in predava na Univerzi v Mariboru. Ob pedagoškem delu se posveča raziskavam s področja podnebnih sprememb in sicer tako z vidika blaženja kot prilagajanja. Delovala je kot članica IPCC (Medvladnega odbora za podnebne spremembe pri OZN) v Ženevi, članica upravnega odbora GWP (Globalno partnerstvo za vodo) v Stockholmu in kot članica skupine za etiko in podnebne spremembe pri UNESCO. Med nagradami naj omenimo medaljo za znanstvene zasluge Univerze v Veracruzu, red za zasluge RS, častni doktorat Univerze na Primorskem in nagrado Ženske, ki navdihujejo Evropo.

dr. Ruperta Lichtenecker,

vodja oddelka Kompetenčnega centra za podnebje in zdravje, Gesundheit Österreich

Varovanje podnebja je varovanje zdravja – izkoristimo to prednost in si skupaj prizadevajmo za zdravo prihodnost!

Dr. Ruperta Lichtenecker od marca 2022 vodi oddelek Kompetenčnega centra za podnebje in zdravje – oddelek za podnebno nevtralnost in trajnostno preobrazbo pri inštitutu Gesundheit Österreich GmbH. Delovna področja oddelka so razvoj strategij, okvirnih pogojev ter novih in inovativnih projektov za podporo zdravstvenemu sistemu in zdravstvenim ustanovam, da postanejo trajnostni in podnebju prijazni.

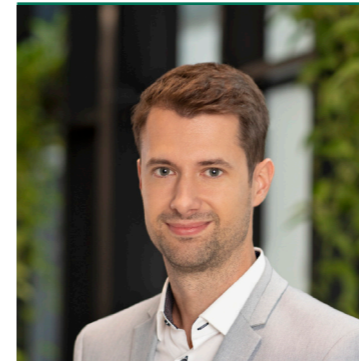
Ruperta Lichtenecker ima več kot 30 let izkušenj kot ekonomistka, raziskovalka, vodja in nadzornica na področju znanosti, upravljanja, ekonomije in politike s poudarkom na okoljski ekonomiji in politiki, blaženju podnebnih sprememb, raziskavah, inovacijah, javnem zdravju, zdravstveni ekonomiki, promociji zdravja, ocenjevanju tehnologij, predvidevanju in digitalizaciji. Je avtorica publikacij o okolju, podnebju, zdravju, raziskavah in inovacijah ter magistrica in doktorica makroekonomije Univerze Johannesesa Keplerja v Linzu.

Predava na navedeni univerzi in na Zvezni akademiji za upravo ter kot govornica nastopa na mednarodnih in nacionalnih konferencah in srečanjih na temo okolja, podnebja, trajnosti, zdravja, raziskav in inovacij.

dr. ir. Jan Carel Diehl,
Tehniška univerza Delft

Jan Carel Diehl je redni profesor oblikovanja za vključujoče trajnostno zdravstvo na Fakulteti za industrijsko oblikovanje Tehniške univerze v Delftu in profesor organizacije Medical Delta na univerzitetni bolnišnici Erasmus Medical Center. Ima več kot 30 let izkušenj na področju oblikovanja za trajnostni razvoj v akademskem in industrijskem okolju. Rezultat tega sta tudi dva priročnika o oblikovanju za trajnostni razvoj za Program Združenih narodov za okolje (UNEP) in tri knjige o trajnostnih sistemih izdelkov in storitev, ki so bile prevedene v več jezikov in se uporabljajo na stotinah univerz in v podjetjih po vsem svetu. Je eden od vodij šest milijonov evrov vrednega projekta ESCH-R (Na dokazih temelječe strategije za vzpostavitev krožnih bolnišnic), sovodja projekta Prehod k endoskopiji z ničelnimi emisijami (ZEE) in projekta Erasmus+ DESHEALTH (DESHEALTH – pristop systemskega načrtovanja k izobraževanju in usposabljanju na področju trajnostnega zdravstva). Pri teh projektih so v središču raziskovalnih dejavnosti okoljske ocene, opredelitev žariščnih točk in razvoj krožnih intervencij znotraj zdravstvenih sistemov. Objavil je več kot 250 znanstvenih člankov, nadziral več kot 300 magistrandov, uspešno zaključil osem doktoratov, kot zunanji ocenjevalec sodeloval pri 16 zagovorih doktoratov in prejel številne nagrade za trajnostno oblikovanje.

Tomaž Gorenc,
Direktor Inštituta za zdravje in okolje (prof geog. in zgo.)

Ob soočenju s podnebnimi spremembami si moramo priznati, da je naše zdravje neposredno odvisno od zdravja našega planeta. Zdaj je ključen čas, da prilagajanje in blaženje podnebnih sprememb obravnavamo ne le kot ekološki izziv, ampak tudi kot osrednje vprašanje javnega zdravja, ki zahteva takojšnje in usklajene ukrepe za zaščito naše skupne prihodnosti. Za slednje je ključno povezovanje in sodelovanje.

Tomaž Gorenc je leta 2016 ustanovil Inštitut za zdravje in okolje, ki ga vodi še danes. Zanimanje za povezovanje okoljskih tem z vidiki javnega zdravja ga je vodilo k doktorskemu študiju, kjer preučuje součinkovanje vročinskega stresa s socialno-ekonomskimi in zdravstvenimi dejavniki. Na državni ravni je član Sveta za trajnostni razvoj in varstvo okolja. Leta 2021 je pomagal pri ustanovitvi Impact Huba Ljubljana, kjer trenutno opravlja funkcijo vodje programov s področja trajnostnega razvoja.

Katja Čič,
International Youth Health Organization

Mladi nis(m)o samo demografska skupina, ki bo najdlje živela z odločitvami in strategijami (oziroma odsotnosti le-teh), temveč s(m)o pomembni partnerji pri snovanju in implementaciji politik. Predvsem pa smo gonilna sila pogovorov o podnebnih spremembah.

Katja Čič dela kot programska vodja in strokovna sodelavka v Mednarodni zvezi za zdravje mladih (ang. International Youth Health Organization), kjer kreira in vodi projekte, se ukvarja z zagovorništvom na evropskem in globalnem nivoju, ter pomaga pri organizaciji dogodkov, ki krepijo kompetence mladih na javnozdravstvene teme ter z okoljem in zdravjem povezuje druge teme kot so alkoholna politika, tobačna kontrola, duševno zdravje, zdravstvena pismenost, in še in še.

V preteklosti je bila v vlogah direktorice komiteja za javno zdravje in uradnice za povezovanje s Svetovno zdravstveno organizacijo (SZO) aktivna pri Mednarodni federaciji zvez študentov medicine (IFMSA). Kot strokovna sodelavka je delala tudi pri Slovenskem združenju za kronične nenalezljive bolezni (zKNB) in kot svetovalka za SZO Evropa na temo smiselnega vključevanja mladih na oddelku za imunizacijo. Trenutno je tudi predstavnica v SZO Mladinskem svetu, kjer vodi delovno skupino o okolju in zdravju, v okviru katere se je tudi udeležila UNFCCC COP28 v Dubaju. Pod njeno taktirko je bilo 2023 v sodelovanju s SZO Evropa vzpostavljeno tudi EHP Partnerstvo za mlade tekom 7. ministrske konference o okolju in zdravju.

Tim Gregorčič,
Mladinsko združenje za trajnostni razvoj

Zaradi neučinkovitega blaženja podnebnih sprememb je vzpostavitev na podnebje odpornega zdravstvenega sistema eden od temeljev uspešnega prilagajanja na novo podnebno realnost, mnenje mladih kot bodočih uporabnikov pa mora biti pri tem v središču pozornosti.

Tim Gregorčič se posveča raziskovanju podnebnih sprememb in njihovih učinkov na urbana in naravna okolja. Trenutno je predsednik Mladinskega združenja za trajnostni razvoj in vodja projekta Partnerstvo za okolje in zdravje 3.0, poleg tega pa tudi projektni sodelavec na Inštitutu za zdravje in okolje. Kot zunanji svetovalec za prilagajanje na podnebne spremembe je sodeloval pri modeliranju učinkov različnih možnosti integracije zelene infrastrukture na območju BTC City Ljubljana z namenom blaženja mestnega toplotnega otoka in zunanjega vročinskega stresa za ljudi.

Diplomiral je na Oddelku za geografijo Univerze v Ljubljani in bil za diplomsko delo s področja proučevanja potencialnih vplivov podnebnih sprememb na slovenske gozdove nagrajen z dekanjino nagrado. Trenutno zaključuje magistrski študij smeri Okoljska in fizična geografija ter Aplikativna geoinformatika na isti univerzi, tekom katerega je znanja pridobil tudi drugje po Evropi, npr. na Nizozemskem, v Belgiji, Srbiji itd. Njegove dosedanje raziskovalne aktivnosti so bile objavljene v dveh raziskovalnih revijah, poleg tega pa je bil Tim Gregorčič zaradi prepoznavanja odgovornosti posameznika v družbi aktiven tudi v gibanju Mladi za podnebno pravičnost in predsednik društva Mladih geografov Slovenije.

dr. Natalia Ciobanu,
THINKT

Reševanje večdimenzionalnih izzivov podnebnih sprememb – naj gre za blažitev, prilagajanje ali odpornost proti vplivom – zahteva zelo specializirano razumevanje nišnih področij in tudi sposobnost povezovanja med disciplinami. Trenutno je povpraševanje po takšnih kompetencah na trgu veliko večje od ponudbe, kar je priložnost za mlade, da pospešijo svoj poklicni razvoj in podprejo prehod v bolj trajnostno družbo.

Natalia Ciobanu je strokovnjakinja, govornica in predavateljica na področju trajnostnega razvoja z doktoratom iz odpornosti socialno-ekoloških sistemov proti vplivom podnebnih sprememb. Ima več kot 15 let izkušenj z raziskavami, svetovanjem in usposabljanjem na področju trajnostnega razvoja, pri čemer podpira, svetuje in sodeluje s podjetji iz različnih panog in regij, nevladnimi organizacijami, javnimi ustanovami in akademsko sfero. Ima praktično znanje o trajnostni strategiji, določanju znanstveno utemeljenih ciljev za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, izvajanju okoljske strategije in strategije dekarbonizacije ter načrtih za prehod na ničelno stopnjo neto emisij. V okviru THINKT Consulting svetuje pri inovacijah izdelkov in storitev za podjetja ter vladne in nevladne organizacije, ki spodbujajo okoljsko trajnost. Je tudi avtorica in oblikovalka učnih izkušenj z učinkom. Izkušnje so jo spodbudile k soavtorstvu več izobraževalnih iger in dveh knjig o trajnostnosti pismenosti. Njena motivacija za sodelovanje v različnih sektorjih izhaja iz želje po ustvarjanju trajnostnega sveta, ki sedanje in prihodnje generacije vzgaja z vizijo, da bi bili ljudje in organizacije v prihodnosti odporni v razmerah novih okoljskih predpisov, zahtev trga in družbenih izzivov. Med letoma 2010 in 2017 je skupaj z nekaterimi izjemnimi mladimi pomagala utrditi sodelovanje mladih v evropskem procesu za okolje in zdravje.

dr. Boris Sučić,
Center za energetske učinkovitost, Institut "Jožef Stefan"

Podnebne spremembe neposredno vplivajo na zdravje ljudi, saj povečujejo tveganje za različne bolezni. Naša dolžnost je, da stopimo skupaj, podpiramo trajnostne rešitve in prispevamo k zmanjšanju vpliva zdravstvenega sektorja na okolje.

dr. Boris Sučić, univ. dipl. inž. el., je zaposlen na Centru za energetske učinkovitost Instituta "Jožef Stefan". Glavna področja njegovega dela so upravljanje z energijo, ravnanje z okoljem, podpora odločanju v energetiki in industriji, modeliranje in optimizacija energetskega procesa ter celovito načrtovanje v energetiki. Poleg tega je tudi vodja izobraževanja za energetske menedžerje po programu EUREM in avtor številnih znanstvenih prispevkov, ki so bili objavljeni v mednarodnih in domačih znanstvenih revijah in konferencah, ter avtor priročnikov za različna izobraževanja in usposabljanja. Številne praktične izkušnje si je pridobil kot vodja ali član skupine ob izvedbi več domačih in mednarodnih projektov predvsem s področja energetske učinkovitosti in izvedbi več kot 100 energetske pregledov v industriji in stavbah.

dr. Igor Pravst,
Inštitut za nutricionistiko

Zdravje človeka in planeta sta neločljivo povezana, hkrati pa se spreminja tudi okolje za pridelavo hrane. Na dolgi rok bo to pomenilo postopno spreminjanje prehranskih navad, kar pa bo potrebno naslavljati tudi z ustreznimi raziskavami in pravočasno identificirati morebitna s tem povezana tveganja za nezadostno preskrbljenost s posameznimi hranili.

Doktorski študij je zaključil na Fakulteti za kemijo in kemijsko tehnologijo Univerze v Ljubljani, nakar se je zaposlil na Inštitutu za nutricionistiko, kjer je vodja raziskovalne skupine. Njegovo raziskovalno delo je usmerjeno v raziskovanje na področju prehrane in javnega zdravja. Je vodja številnih raziskav, ki potekajo v okviru nacionalnih in evropskih raziskovalnih projektov. Njegova bibliografija obsega več sto enot, od tega preko 110 izvirnih znanstvenih člankov, 5 poglavij v znanstvenih monografijah uveljavljenih mednarodnih založb, ter številni prispevki na konferencah in strokovni članki. Je vodja državnega raziskovalnega programa »Prehrana in javno zdravje«, ki ga koordinira Inštitut za nutricionistiko. Je tudi član Sveta za varno hrano (MKGP), Sveta za razvoj v kmetijstvu, gozdarstvu in prehrani (MKGP) in Medresorske delovne skupine za preoblikovanje živil (MZ), ter znanstveni urednik in recenzent v več uglednih revijah s področja prehrane. Vključen je tudi v pedagoško delo na več fakultetah. Je redni profesor za področje prehrane in mentor številnim dodiplomskim in podiplomskim študentom ter mladim raziskovalcem.

dr. Peter van den Hazel,
INCHES

Prehod zdravstvenega varstva k trajnosti zahteva usklajena prizadevanja vseh deležnikov, da se čim bolj zmanjša vpliv na okolje in hkrati čim bolj povečajo koristi za javno zdravje. Sprejemanje zelene poti v zdravstvu ne le varuje naš planet za prihodnje generacije, temveč tudi spodbuja celostno dobro počutje vseh.

Dr. Peter van den Hazel, dr. med., mag. jav. zdr., je zdravnik, specializiran za javno in okoljsko zdravje. Doktoriral je iz ved o upravljanju na temo okoljskega zdravja otrok. Je član in nekdanji predsednik nizozemskega Združenja za okoljsko medicino, nekdanji predsednik Mednarodnega združenja zdravnikov za okolje (ISDE) in predsednik ISDE 2001–2003, ustanovitelj ter predsednik odbora Mednarodne mreže za zdravje, okolje in varnost otrok (INCHES). Trenutno je predsednik Zveze za zdravje in okolje (HEAL), koordinator več projektov, financiranih s sredstvi EU, in koordinator akademskih centrov za sodelovanje 2006–2020 na Nizozemskem.

Je tudi svetovalec za kemične nevarnosti pri EU, član odbora nizozemskega zdravstvenega sveta, tj. opozorilnega odbora za zdravje in okolje.

Trenutni projekti na Nizozemskem in v Evropi so povezani s toplotnim stresom in prilagajanjem podnebnim spremembam, planetarnim zdravjem, zdravjem otrok, urbanističnim načrtovanjem in ekspozomom.

dr. Simona Perčič,
Nacionalni inštitut za javno zdravje

Podnebne spremembe močno vplivajo na zdravje, tako neposredno (vročinski valovi), kot posredno (suše, poplave, nove porajajoče se nalezljive bolezni,...). V prihodnosti je treba nadaljevati z javnozdravstvenimi ukrepi.

Simona Perčič, dr.med., specialist javnega zdravja, je zaključila Medicinsko fakulteto v Ljubljani leta 2003. V letih od 2003 do 2005 je opravljala sekundariat v UKC Ljubljana in se nato kot splošni zdravnik z licenco zaposlila v ZD Kranj, kjer je opravljala delo splošnega zdravnika 3 leta.

Od leta 2008 do 2012 je bila specializantka Mikrobiologije na Zdravniški zbornici Slovenije, od 2012 do 2016 pa je specializirala javno zdravje in opravila specialistični izpit 21. 8. 2016. Je študentka na doktorskem študiju Biomedicina.

Na Centru za zdravstveno ekologijo (NIJZ) se poglobljeno ukvarja z vplivom podnebnih sprememb na zdravje (predvsem umrljivost in obolevnost zaradi vročinskih valov) in s problematiko onesnaženega zraka.

Je prva avtorica ali soavtorica nekaj publikacij o vročinskih valovih in povezanosti s povečano umrljivostjo in obolevnostjo v Sloveniji.

dr. Jonas Sonnenschein,
Umanotera

Trajnostni razvoj pomeni, da namesto izkoriščanja omejenih naravnih virov izkoristimo neomejene možnosti našega uma. Le tako bodo naše okolje, narava in naravni viri ostali v najboljšem možnem stanju za prihodnje generacije.

Dr. Jonas Sonnenschein je okoljski ekonomist in vodja projektov pri Umanoteri, Slovenski fundaciji za trajnostni razvoj. V letih od 2014 do 2018 je bil raziskovalec na področju okoljske ekonomije na Univerzi Lund na Švedskem, kjer je pridobil naslov doktor znanosti. Je avtor več znanstvenih publikacij s področja podnebne politike. Strokovna področja, s katerimi se ukvarja, so: podnebne spremembe in podnebna politika, zelena proračunska reforma in okoljska ekonomija. Trenutno dela na projektu LIFE Care4Climate, projektu o evropskih volitvah in projektu o podnebnih neenakostih.

Jonas prihaja iz severnonemških ravnin, zdaj pa uživa v slovenskih gorah pri kolesarjenju, pohodništvu ali teku na smučeh.

dr. Metoda Dodič Fikfak,
predstojnica Kliničnega inštituta za medicino dela, prometa in športa UKC Ljubljana

Podnebne spremembe in degradacija okolja pomenijo povečano tveganje za poškodbe pri delu, bolezni in smrt.

Dr. Metoda Dodič Fikfak je vodja Kliničnega inštituta za medicino dela, prometa in športa v Univerzitetnem kliničnem centru Ljubljana. Diplomirala je na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani, doktorirala pa iz poklicne in okoljske epidemiologije na University of Massachusetts, ZDA. Je specialistka medicine dela, prometa in športa.

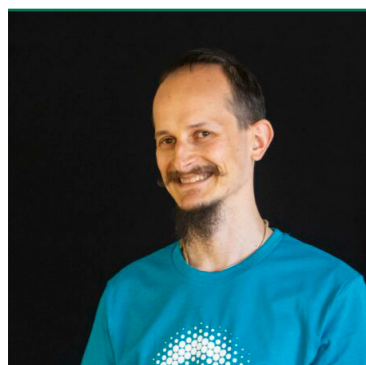
Njeni dosežki vključujejo številne raziskave in projekte, ki so izboljšali delovne pogoje in zdravje delavcev v Sloveniji in širše. Aktivno sodeluje v nacionalnih in mednarodnih strokovnih združenjih ter komisijah. Je avtorica in soavtorica številnih znanstvenih člankov in publikacij, ki obravnavajo vpliv delovnega okolja na zdravje delavcev. S svojo predanostjo in strokovnim znanjem je pomembno prispevala k razvoju medicine dela v Sloveniji in je cenjena članica mednarodne zdravstvene skupnosti. Dobila je nagrado National Cancer Instituta, Harriet Hardy Award Univerze v Massachusettsu, International award s strani Public Health and Human Rights Association, ZDA, je tudi članica Collegiuma Ramazzini.

Denis Kegl,

Univerzitetni rehabilitacijski inštitut Republike Slovenije Soča,
Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije

Za izvedbo zastavljenih ciljev so potrebni vsi »členi« v verigi.

Denis Kegl je pomočnik vodje investicij v URI Soča, po izobrazbi je univerzitetni diplomirani inženir gradbeništva. Njegove izkušnje v podjetjih zasebnega sektorja zajemajo delo v podjetju Vegrad, kjer je bil pomočnik vodje gradnje, v podjetju Rima, kjer je med leti 2003 in 2008 vodja gradnje in projektov, je deloval na pripravi dela in kalkulacijah z razvojem programa GKOP, med 2008 in 2012 je bil najprej v Meander in kasneje Mabra inženiring vodja gradbeno obrtniških del pri Dunajskih kristalih. Med leti 2012 in 2022 je v UKC Ljubljana 5 let vodil službo za investicije, kasneje pa deloval kot vodja projektov. Pomembnejši projekti so zajemali delo za Dermatohistološki laboratorij, IVF laboratorij za reprodukcijo OBMP, Hematologija v sodelovanju z MZ, Magnetna resonanca na NPK, Sanacija Radona SUPAS, EIT novorojenčki Nova Porodnišnica, Obnova endoskopskega centra KOGE na Japljevi 3, Nefrologija 8. nadstropje Hospital, Pralna steza Centralna sterilizacija, Klinični inštitut za medicino dela, prometa in športa, projektiranje Nove Infekcijske klinike KIBVS, idejna zasnova Severnega stolpa pri Hospitalu, operacijski blok Stara travma, itd. Od leta 2022 je zaposlen v URI Soča kot pomočnik vodje investicij.

Jaka Kranjc,

Ekologi brez meja

Mnogi okoljski in zdravstveni problemi imajo iste vzroke in rešitve, poznamo pa vedno več na videz nepovezanih ukrepov, ki rešujejo izzive na obeh področjih hkrati — tudi pri odpadni hrani.

Jaka Kranjc je v Šempetru rojeni falirani študent gozdarstva Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani, ki mu je načrte prekrižala akcija Očistimo Slovenijo v enem dnevu. Od leta 2009 je aktiven v društvu Ekologi brez meja kot strokovnjak za kartografijo in IKT, predvsem v kontekstu monitoringa divjih odlagališč, kasneje pa je prevzel vlogo strokovnega vodje in glavnega strokovnjaka za politike in tehnike ravnanja z odpadki. Deluje na različnih poljih optimizacije in preprečevanja nastajanja odpadkov skupaj z občinami, podjetji in drugimi organizacijami, vključno na področju odpadne hrane (od 2013 naprej). Je član večih mednarodnih posvetovalnih teles, prav tako predstavnik za krožno gospodarstvo v nevladniškem Svetu ministrov MOPE in MNVP. Sodeloval je delovnih skupinah SURS in MKGP glede merjenja količin odpadne hrane in priprave Strategije za manj izgub hrane in odpadne hrane. Predava na različnih usposabljanjih v režiji društva in drugih, je avtor učnega načrta in soavtor večih priročnikov na temo zero waste. Od leta 2022 je certificiran mentor, revizor in trener pri Mission Zero Academy. COBISS izpis obsega 13 enot.

mag. Lilijana Madjar,

Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije

Zdravje in dobrobit posameznika morata predstavljati osrednje vodilo projektov in aktivnosti na področju razogljičenja zdravstva. Trajnostna mobilnost je le ena od poti do uspeha, ki zahteva veliko časa, naporov, sredstev in vztrajnosti. S pristopi, ki spodbujajo čistejšo okolje in zmanjšujejo emisije, se ne le zmanjšuje vpliv na podnebne spremembe, ampak tudi izboljšuje zdravje prebivalstva.

Direktorica Regionalne razvojne agencije Ljubljanske urbane regije (<https://rralur.si/>), mag. Lilijana Madjar, je diplomirala iz ekonomije in magistrirala iz managementa na Univerzi v Ljubljani. Od leta 2015 je predsednica Razvojnega sveta Kohezijske regije Zahodna Slovenija, katerega vloga je zastopanje interesov regije na državni in mednarodni ravni, kjer deluje tudi kot podpredsednica izvršnega odbora Skupščine evropskih regij (AER). Ta predstavlja največje omrežje regij v Evropi. Lilijana Madjar kot podpredsednica s svojim delovanjem krepi vidnost in učinkovitost AER v evropskem in širšem mednarodnem kontekstu.

Lilijana Madjar je med drugim tudi namestnica predsednika sveta Slovenskega inovacijskega stičišča, ki vodi SRIP Zdravje – medicina, strateško razvojno inovacijsko partnerstvo na področju zdravja in medicine. Ga. Madjar je zelo dejavna kot govornica na strokovnih konferencah, kjer v zadnjih letih sodeluje v Sloveniji in Evropi in predstavlja osrednje rezultate ter trajnostni prispevek razvojnih projektov Regionalne razvojne agencije Ljubljanske urbane regije na področju zdravega življenjskega sloga, mobilnosti, zelenega prehoda ter krožnega gospodarstva.

dr. Marjan Lep,

LIFE IP CARE4CLIMATE

Koncept zagotavljanja dostopnosti le z osebnimi avtomobili »brez zastojev« ter »od vrat do vrat« se je izpel. Odločevalci oziroma volivci tega dejstva še nismo dovolj ponotranjili.

Je univerzitetni diplomirani inženir gradbeništva. Na Tehniški Univerzi v Gradcu je pridobil doktorat tehniških znanosti. Je visokošolski učitelj na Univerzi v Mariboru, predava predmete iz področja načrtovanja prometa, trajnostne mobilnosti in inteligentnih informacijskih sistemov v prometu. Kot predavatelj je več let gostoval na univerzah v Avstriji, Belgiji in Litvi. V Sloveniji je bil na lokalni ravni soavtor več občinskih celostnih prometnih strategij. Na državni ravni je bil vodja več raziskovalnih, razvojnih in svetovalnih projektov s področja modeliranja prometnih tokov, načrtovanja trajnostne mobilnosti in razvoja javnega potniškega prometa. Sodeloval je pri več projektih s področja mobilnosti na ravni Evropske unije. Zavzema se za drugačen pristop k načrtovanju in vrednotenju prometno infrastrukturnih projektov, kjer povečevanje kapacitet cestnega prometnega sistema ne bi bil več edini oziroma dominantni ukrep.